

ΟΙΚΟΜΟΥΣΕΙΑ - ΜΙΑ ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ

*Το παράδειγμα του προτεινόμενου
Οικομουσείου στα Μαντεμοχώρια
της Χαλκιδικής*

Υπαίθρια μουσεία, Οικομουσεία, open air, site museums

Στόχος τους

- η διάσωση - διατήρηση και η προστασία της φυσικής, τεχνολογικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
- η έκθεση και η ερμηνευτική / κριτική προσέγγιση των τεκμηρίων που φωτίζουν την τοπική και περιβαλλοντική ιστορία, τις οικονομικές συνθήκες, τη καθημερινή ζωή, την τέχνη μιας κοινότητας

site museum

“ένα μουσείο που έχει συλληφθεί και ιδρυθεί με στόχο να προστατέψει φυσικά ή πολιτιστικά αγαθά, κινητά και ακίνητα, στην αρχική τους θέση, συντηρώντας τα δηλαδή στον τόπο στον οποίο δημιουργήθηκαν ή ανακαλύφθηκαν”

ICOM

site museums

- *οικολογικά*
- *εθνογραφικά*
- *ιστορικά*
- *αρχαιολογικά*

«η ιστορία εκεί όπου συνέβη» (K. Hudson)

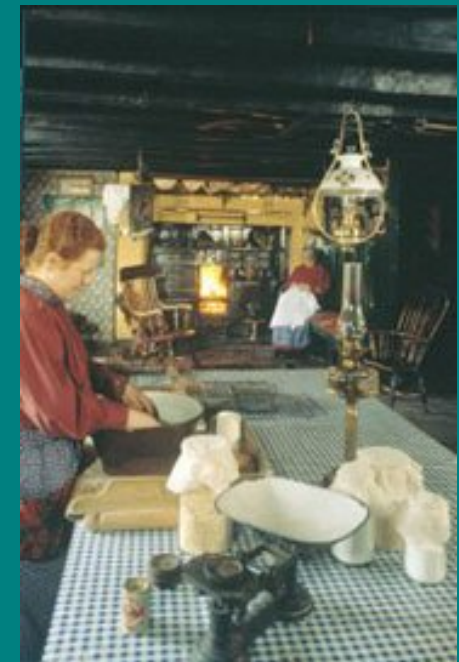
Skansen Museum

Ironbrigde Gorge Museum

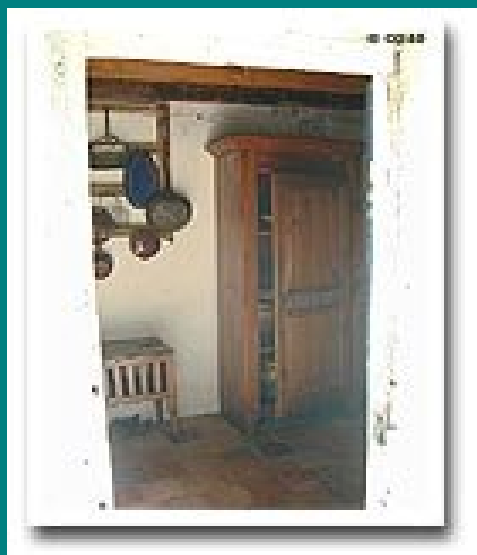
Beamish

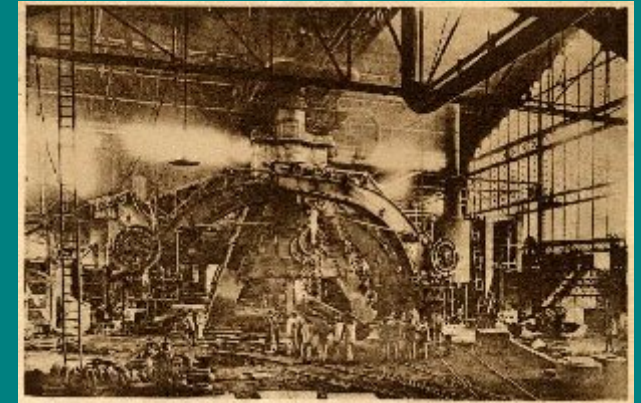
Οικομουσεία (*écomusées*)

- Ο όρος από: *écologie* και *musée*
- Κατά τον Hudson το κοινό χαρακτηριστικό τους είναι “η αποφασιστικότητα αυτών των μουσείων να εμπλέξουν τον τοπικό πληθυσμό στο σχεδιασμό, στον προβληματισμό και στην υλοποίηση τους, και η μελέτη των δεδομένων μιας περιοχής ως σύνολο, χωρίς να διαχωρίζουν τα ανθρωπογενή στοιχεία από το φυσικό περιβάλλον, ούτε το παρελθόν από το παρόν και το μέλλον.”

Οικομουσείο της Marquèze

Le Creusot

www.creusot.net

Το οικομουσείο

- εκτείνεται σ' έναν τόπο
- η ερμηνευτική του λειτουργία αγκαλιάζει το σύνολο της πολιτιστικής κληρονομιάς ολιστικά
- στηρίζεται στη διεπιστημονικότητα
- απευθύνεται στην κοινότητα του τόπου και διευθύνεται από αυτήν

Σκοποί των Οικομουσειών

1. Διάσωση,
προβολή και
ανάδειξη της
πολιτιστικής
κληρονομιάς

2. Προστασία του
φυσικού
περιβάλλοντος μέσα
στο οποίο
αναπτύσσονται

Οικομουσείο

- Περιλαμβάνει κυρίως περιοχές ιδιαίτερου επιστημονικού και οικολογικού ενδιαφέροντος
- Χαρακτηρίζεται από υπαίθριες διαδρομές γνωριμίας με το σύνολο των μνημείων της περιοχής
- Συνδέεται (με) και προωθεί τη περιβαλλοντική εκπαίδευση

Στις βασικές λειτουργίες του οικομουσείου
εντάσσεται και η οργάνωση ειδικών
οικονομικών δραστηριοτήτων, υποδομών
και παροχής υπηρεσιών που συνδέονται
με τον *πολιτιστικό τουρισμό* και τον
οικοτουρισμό και συντελούν στη
διαμόρφωση του πολιτιστικού αγαθού.

ΟΙΚΟΜΟΥΣΕΙΟ ΜΑΝΤΕΜΟΧΩΡΙΩΝ
Μια μουσειολογική προσέγγιση

Μαντεμοχώρια

Η φυσιογνωμία του Οικομουσείου στα Μαντεμοχώρια Χαλκιδικής

Πολιτιστικό – Εκπαιδευτικό
και Περιβαλλοντικό Κέντρο

Άξονες δράσης:

- Η πολιτιστική κληρονομιά
- Η μεταλλευτική ιστορία
- Ο φυσικός πλούτος

Θέσεις ενεργοποίησης του Οικομουσείου Μαντεμοχωρίων

- Κεντρικός εκθεσιακός χώρος (Μεταλλευτικό Μουσείο)
- Ιστορικοί χώροι και μνημεία της περιοχής (Δίκτυο Υπαίθριων Διαδρομών Γνωριμίας με την τοπική ιστορία)
- Δομή ενημέρωσης, έρευνας και εκπαίδευσης γύρω από το φυσικό περιβάλλον (Κέντρο Έρευνας και Τεκμηρίωσης για το Στρατονικό Όρος)
- Κατοικημένες περιοχές όπου ο τοπικός πολιτισμός επιβιώνει μέσα από την καθημερινή ζωή των κατοίκων

Δίκτυο Υπαίθριων Διαδρομών

- Αρχαιολογικοί χώροι
- Κτηριακά κατάλοιπα
- Προβιομηχανικές μεταλλευτικές θέσεις
- Οικισμοί που διατηρούν στοιχεία τοπικής αρχιτεκτονικής
- Παραδοσιακά κτήρια σε πλήρη ή μερική εγκατάλειψη (κατοικίες, Δημοτικά σχολεία)
- Περιοχές και μονοπάτια ιδιαίτερου φυσικού κάλλους του Στρατονικού Όρους

Οικομουσείο Μαντεμοχωρίων

- Χώρος έκθεσης - εικονογράφησης και κριτικής ερμηνείας του φυσικού και ιστορικού περιβάλλοντος της περιοχής
- Τόπος καταγραφής, έρευνας και τεκμηρίωσης της μεταλλευτικής παράδοσης
- Εργαστήριο οικολογικών αναζητήσεων και περιβαλλοντικού προβληματισμού
- Τόπος συνάντησης της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και της τοπικής ιστορίας
- Χώρος έμπνευσης και ψυχαγωγίας
- Χώρος τουριστικής κίνησης και αναψυχής

- Η κεντρική μουσειολογική ιδέα συγκροτείται γύρω από την έννοια *της εξακτίνωσης στο χώρο και το χρόνο* των λειτουργιών του Οικομουσείου οι οποίες ερμηνεύουν ολιστικά την πολιτιστική και περιβαλλοντική ιστορία του τόπου.

ΟΙΚΟΜΟΥΣΕΙΟ ΜΑΝΤΕΜΟΧΩΡΙΩΝ
Μια μουσειολογική προσέγγιση

ΟΙΚΟΜΟΥΣΕΙΑ - ΜΙΑ ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ

*Το παράδειγμα του προτεινόμενου
Οικομουσείου στα Μαντεμοχώρια
της Χαλκιδικής*